

MIĘDZY WIARĄ A UWAŻNOŚCIĄ

*It's always helpful and sometimes useful to see the difference between things.
It is quite another thing to discern in what difference consists.*

Alan W. Anderson: "On Contemplating Krishnamurti teachings", The Link, Spring/Summer 1999 s. 14

1

W życiu wiarą liczy się to, *co powinno być*.
W życiu uważnością liczy się to, *co jest*.

W życiu wiarą święte jest to, *co powinno być*.
W życiu uważnością święte jest to, *co jest*.

2

Życie wiarą wychyla się ku przyszłości: doczesnej - realizacja wzorców doskonałości chrześcijańskiej świętości -, czy wiecznej – zbawienie.

Życie uważnością osadza nas w *teraz*.

Wiara powiada: *będę* – doskonalszy, zbawiony, święty.
Uważność mówi: *jestem* - jaki jestem.

3

Wiara i nadzieja należą do dziedziny czasu.

Uważność - Miłość – *JEST*, poza czasem.

4

Wiara zwraca się ku *tam*.
Uważność żyje w *tutaj*.

5

W świecie wiary prawda jest objawiona.
W świecie uważności prawda jest odkrywana z chwili na chwilę.

6

Wiara zwraca się do prawdy poznawczej (kognitywnej). Prawdę kognitywną się *poznaje*. Widzi się 'znaki', widzi się 'w świetle wiary'.
Uważność zwraca się ku prawdzie egzystencjalnej. Prawdę egzystencjalną się *jest*.

7

Wiara 'pielgrzymuje' do prawdy przez całe życie.
Uważność ukazuje prawdę natychmiast w akcie wglądu.

8

Wiara przyjmuje przesłanki kim jestem, za dane, objawione.
Uważność zaczyna się od badania kim jestem w codziennym życiu, w codziennych relacjach.
W świetle uważności nie ma miejsca na *konceptję* kim się jest. Prawdę tego kim się jest uważność odkrywa doświadczając, przeżywając bycie tym kim się jest.

9

Życie wiarą jest podejściem *pozytywnym*; kieruje się prawdą kognitywną: zachowuj się tak, a nie inaczej.
Badaj swój nieład i medytuj nad wzorcami jego przeciwieństwa – ładu.
Medytuj nad wzorcami danymi ci przez Kościół: w Ewangelii, przykazaniach, żywotach świętych, Chrystusa. Aktem woli postanawiaj je zrealizować.

Życie w uważności,- 'przeżywanie nauk' – to podejście *negatywne*.
Nie naśladować, nie *przystosowywać* się do wzorców; nie *ustalać jak* się zachować. Jedynie przyglądaj się wciąż sobie, w swych relacjach z innymi – odkrywaj kim i jakim jesteś. Badaj swój nieład, odkrywaj wciąż na nowo swoją nie-uważność, swój brak miłości itd. Nie staraj się być 'jakimś'. Uważaj tylko jakim jesteś. *Kontempluj* tylko nieład w sobie i poza sobą, nie uciekając odeń - aktem woli - w jego przeciwieństwo.

10

W świetle wiary, przemianę powoduje zewnętrzny czynnik - Łaska.
W uważności następuje scalenie całej energii-inteligencji, dzięki uwolnienia ich od wewnętrznego konfliktu osobowości podzielonej na część 'dobrą' i 'złą' i od konfliktu zewnętrznego: ten 'dobry, a ten zły'. Ta scalona energia-inteligencja ukazuje, że nie ma nic do zmieniania, skoro wszystko jest zauważane na swoim właściwym miejscu.

Życie wiarą, należy do dziedziny *mieć*: mieć cnotę, doskonałość, zasługi, życie wieczne.

Życie uważnością należy do dziedziny *być* .

Przekonanie, iż życie wiarą należy do *być* pochodzi stąd, że posiadanie wartości niematerialnych, 'duchowych' traktuje się jako *być*, a nie jako subtelny formę posiadania.

Człowiek, który zabiega, gromadzi pieniądze, stanowiska, władzę i człowiek, który zabiega, gromadzi tzw. skarby duchowe – są w istocie takimi samymi zbieraczami skarbów. Choć skutki społeczne tej drugiej postawy mogą wydawać się znacznie lepsze.

Wiara dotyczy przesłanek; polega na ich przyjęciu, po czym rozum dba o niesprzeczne wnioskowanie – teologia, etyka.

W uważności badaniu podlegają same przesłanki – kim jestem.

Z prawdziwych przesłanek mogą wynikać logicznie tylko prawdziwe wnioski.

Z fałszywych przesłanek wnioski mogą być prawdziwe albo fałszywe.

To, że wniosek jest prawdziwy nie oznacza prawdziwości przesłanek.

Dlatego przesłanki są bardziej istotne niż wnioski.

Widzieć prawdziwe jako prawdziwe, fałszywe jako fałszywe i widzieć prawdziwe w tym co fałszywe.

Zasada miłości bliźniego jest słuszna.

Wywodzi się ją jednak albo od koncepcji osobności osoby – tj. zupełnej *odrębności* jednostek – 'dusz nieśmiertelnych' – które winny być posłuszne przykazaniu miłości;

lub wynika natychmiast z poczucia nie-osobności jednostek, osób – tj. z zauważenia, że ich *osobność* nie jest bezwzględna lecz względna. Opiera się więc na poczuciu zasadniczej jedności: 'Ty jesteś światem', obserwatorem nie-oddzielnym od tego co obserwowane.

W sferze konceptualnej oba te założenia są zasadniczo równoprawne.

W sferze egzystencjalnej, to które z tych założeń przyjmujemy, stanowi o prawdzie lub fałszu – egzystencjalnym.

16

Tradycja buduje i wzmacnia poczucie odrębności ludzkich istot od siebie i od środowiska pozaludzkiego, rodząc i umacniając egocentryzm. Gdy zaś to prowadzi do zgubnych skutków osobistych i społecznych i środowiskowych, stosuje się lekarstwo kognitywnego postulatów 'jedności w Bogu' i miłości wzajemnej 'dzieci Bożych', 'dobrego pana'. Postulat realizowany *aktem woli*.

Uważność : Widzi, że akt woli umacnia czynnik poczucia oddzielności *ja*.
Ja *chcę, więc potrafię* kochać, *mam* cnotę miłości.
Zauważa, że 'ja' jest tylko, funkcjonalnie przydatną, *ograniczoną czasowo*, konstrukcją pamięciowo myślową.
Spostrzega, że 'jesteśmy jedno', nie na podstawie takiej czy innej koncepcji teologicznej, filozoficznej czy społecznej;
Rozumie, że jeśli 'człowiek panem stworzenia' to zaraz nad-człowiek stanie się panem pod-ludzi;
Odkrywa *fakt* jedności, jako żywą zasadę istnienia.
Stwierdza, że Miłość nie ma *nic wspólnego z wolą*; jest *nieobecnością ja*, będącą wynikiem uważności, a nie woli.

17

Grzech pierworodny

Wiara: Grzech nieposłuszeństwa

Spożycie zakazanego *owocu* z 'drzewa poznania dobra i zła'. Pierwotny *grzech*: nieposłuszeństwo wobec Boga, pod wpływem szatana, czynnika *zewnątrznego* wobec człowieka.

Uważność: Błąd nieuważności

Odkrycie ego, jako instrumentu autonomizującego poszczególne jednostki, stworzenie poczucia osobności istot ludzkich, poprzez wyróżnienie z pierwotnego pola psychofizycznego; początek drogi do osobowej dojrzałości.

Pomyłka utożsamienia zróżnicowania z oddzielnością; pierwotny błąd absolutyzacji tej oddzielności. Egocentryczny myślowy zarodek, *nasienie* drzewa poznania dobra i zła.

Wynik *nieuważności*, jako czynnika *wewnętrznego*.

18

Wiara:

przyjmuje, że Grzech Pierworodny przenosi się – *ze swej natury* - na wszystkich ludzi.

Uważność:

Stwierdza, że to tradycja wiary skutki owego 'grzechu' umacnia i kontynuuje poczucie oddzielności, przez jego potwierdzenie jako wrodzonej przewiny oddzielnych osób, nagrody i kary oddzielnej osobowo absolutnie, na wieczność,.

Uważność wyjaśnia błąd i przekracza go.

19

Oglądając 'Pasję' Mela Gibsona

Wiara: Odkupienie

Wszystkie światy ludzkich uczuć spotkały się pod krzyżem. Pojawiło się na Golgocie jakby na placu apelowym - we wszelkich nasileniach - wszystko, do czego są zdolni *poszczególni* ludzie, Bóg i szatan; tak w dobrym jak i w złym. Cała możliwa grzeszność i świętość. Najwyższa świętość odkupuje największą grzeszność. Bóg *pokonuje* szatana.

Uważność: Przejście

Pod krzyżem ujawniły się, uobecniły wszystkie psychofizyczne możliwości ludzkiego *gatunku*, to jest *każdego* z nas. Bo '*nic* co ludzkie nie jest nam obce'; Nie: '*ten* dobry, a *tamten* zły", lecz ostateczna demonstracja przejścia od bezosobowej nieoddzielności, poprzez osobową oddzielność, do osobowej łączności; od raju bezosobowości – jedno ciało, jedna krew; poprzez *opuszczenie* raju – oddzielanie kawałków chleba, łyków wina; wędrówkę syna marnotrawnego – od Ogrójca do Golgoty; do ostatecznej demonstracji najgłębszej, niezachwianej uważności: '*nie wiedzą* co czynią'.

Powrót *dojrzałej osoby* 'do domu Ojca': Konceptyjna ego – różność, dojrzała do pojęcia swej *funkcjonalnej, psychologicznej* osobności oraz *egzystencjalnej, istotowej* nieoddzielności.

Symbol krzyża oznacza śmierć osobowej oddzielności ego.

Wiara:

Pokonanie konfliktu, jako 'zwycięstwo Dobra nad Złem'.

Uważność:

Zobaczenie konfliktu Zła i Dobra, jako owocu absolutyzacji dwoistości: 'ja i nie – ja', jest jego *przekroczeniem*.

20

ZIEMIA

Wiara:

'Czyńcie sobie ziemię poddaną!'

Uważność:

Czynić sobie Ziemię kochaną.